

เล่าสู่กันฟัง

สารพิษตกค้างในลองกอง...

ปัญหาใหม่ที่ต้องช่วยกันแก้ไข

ธนกร โทมณี และไพโรจน์ สุวรรณจินดา / สวพ.8

ลองกอง ไม้ผลเศรษฐกิจที่สำคัญของภาคใต้ และภาคตะวันออก ข้อมูลจากกรมส่งเสริมการเกษตร ระบุว่าในปี 2545 มีพื้นที่ปลูกประมาณ 350,000 ไร่ เป็นพื้นที่ปลูกที่ให้ผลผลิตแล้วประมาณ 186,000 ไร่ ผลผลิตรวมประมาณ 200,000 ตัน ปัจจุบันลองกองมีพื้นที่ปลูกมากเป็นอันดับ 10 ของพื้นที่ปลูกไม้ผลทั่วประเทศ แหล่งปลูกที่สำคัญคือภาคใต้ ได้แก่ จังหวัด นราธิวาส ยะลา ชุมพร นครศรีธรรมราช ระนอง

ปัตตานี ผลิตได้ประมาณ 58% ของผลผลิตทั้งหมด ภาคตะวันออก ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ตราด ระยอง ผลิตได้ประมาณ 31% ของผลผลิตทั้งหมด ภาคอื่นๆ ได้แก่ จังหวัดอุดรดิตถ์ ผลิตได้ประมาณ 11% ของผลผลิตทั้งหมด โดยมีต้นทุนการผลิตประมาณ 7,200-7,400 บาท/ไร่

เมื่อก่อน ผลผลิตทั้งหมดของลองกองที่ผลิตได้ใช้บริโภคภายในประเทศ แต่ปัจจุบันลองกองเริ่มเป็นที่สนใจของชาวต่างประเทศ พบว่า มีการส่งออกลองกองทางเครื่องบิน ไปยังตลาดฮ่องกงและตลาดจีน ข้อมูลจากกรมศุลกากรระบุว่าในปี 2546 มีการส่งออกลองกองสดไปฮ่องกง จำนวน 500 กิโลกรัม มูลค่า 10,000 บาท ในปี 2550 มีการส่งออกลองกองสดปริมาณ 1,480.479 ตัน คิดเป็นมูลค่า 23.079 ล้านบาท ในปี 2551 (มกราคม-กันยายน) มีการส่งออกปริมาณ 631.888 ตัน คิดเป็นมูลค่า 10.268 ล้านบาท ปัญหาสำคัญของการส่งออกลองกองได้แก่ ปัญหาผลเสียหายระหว่างการขนส่งที่ยังมีเปอร์เซ็นต์สูง มีอายุการวางจำหน่ายสั้น โดยลองกองจะเสื่อมคุณภาพหลังการเก็บเกี่ยวเร็วมาก สีผิวเปลี่ยนจากสีเหลืองนวลเป็นสีน้ำตาลไหม้ และมีอาการผลเน่า ผลหลุดจากช่อผล ภายในระยะเวลา 2 - 3 วันหลังการเก็บเกี่ยวเท่านั้น ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะกรมวิชาการเกษตรกำลังเร่งดำเนินการวิจัยแก้ปัญหาอยู่ นอกจากนี้การขยายปริมาณการส่งออกก็ยังมีปัญหาและอุปสรรคมาก คือ

ผู้ประกอบการไม่สามารถรวบรวมปริมาณผลผลิตที่มีคุณภาพให้เพียงพอกับความต้องการของตลาดได้

ปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น เป็นปัญหาส่วนหนึ่งที่ทราบกันอยู่โดยทั่วไป แต่เมื่อเร็ว ๆ นี้ได้เกิดมีปัญหาใหม่ที่น่าเป็นห่วงเพิ่มขึ้นมา นั่นคือการตรวจพบสารพิษตกค้างในลองกองที่ส่งออกไปยังประเทศแคนาดา โดยเมื่อวันที่ 17 ตุลาคม 2551 กระทรวงการต่างประเทศได้รับรายงานจากสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงออตตาวาว่า จากการสุ่มตรวจลองกองที่นำเข้ามาจากประเทศไทย โดยหน่วยงานตรวจสอบอาหารแห่งแคนาดาเมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2551 ได้ตรวจพบสารไซเปอเมทริน ซึ่งเป็นสารเคมีที่ใช้ในการกำจัดแมลงศัตรูพืชพวกเพลี้ย มด ปลวก (จัดเป็นสารเคมีที่มีอันตรายมากต่อมนุษย์) ตกค้างในผลลองกองซึ่งประเทศไทยเป็นผู้ส่งออกโดยพบปริมาณสารดังกล่าวที่ 0.342 พีพีเอ็ม ซึ่งสูงกว่าค่าที่ทางการแคนาดากำหนด (0.1 พีพีเอ็ม) หลังการตรวจพบทางการแคนาดาได้กำหนดให้ลองกองจากบริษัทที่ถูกตรวจพบอยู่ในข่ายเฝ้าระวัง มีผลให้ก่อนที่ทางการแคนาดาจะอนุญาตให้นำเข้าได้ ลองกองที่อยู่ในข่ายเฝ้าระวังนี้ 5 ตัวอย่างจะถูกคัดเลือกและวิเคราะห์ หากผลวิเคราะห์พบว่ามีสารเคมีตกค้างต่ำกว่าค่ากำหนดทุกครั้ง ลองกองของบริษัทฯ จะถูกย้ายกลับไปอยู่ในข่ายตรวจตรา แต่หากพบสารเคมีตกค้างสูงกว่ากำหนดในการตรวจสอบครั้งใดก็ตาม ลองกองของบริษัทฯ จะถูกจัดให้อยู่ในข่ายต้องให้ความยินยอม ซึ่งจะมีผลให้ผู้ส่งออกจะต้องนำสินค้าเกษตรที่จะส่งออกครั้งต่อไปไปขอรับการตรวจสอบจากห้องปฏิบัติการที่ได้รับการยอมรับก่อนที่จะส่งสินค้าออก และจะต้องส่งเอกสารรับรองจากห้องปฏิบัติการที่ระบุว่าไม่มีสารเคมีตกค้างหรือมีปริมาณสารเคมีตกค้างในระดับต่ำกว่าที่กำหนดให้กับเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานตรวจสอบอาหารแห่งแคนาดา รวมทั้งแนบสำเนาเอกสารดังกล่าวไปพร้อมกับ การส่งสินค้าครั้งต่อไปทุกครั้ง ทั้งนี้ ผู้ส่งออกจะต้อง

รับภาระค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบเองทั้งหมด ซึ่งวิธีการนี้ จะช่วยให้สินค้าไม่ต้องถูกกักกันไว้นานเมื่อถึงแคนาดา แต่แม้ว่าสินค้าจะผ่านการตรวจสอบแล้วสินค้านั้นๆก็อาจถูกสุ่มตรวจได้อีกเป็นระยะๆ หรือหากว่าสินค้าส่งออกไม่ได้ผ่านกระบวนการตรวจสอบก่อนที่จะส่งออก สินค้านั้นจะถูกกักกันเมื่อถึงตลาดหรือพรมแดนของแคนาดา และหน่วยงานตรวจสอบอาหารแห่งแคนาดาจะสุ่มตรวจปริมาณสารเคมีตกค้างในสินค้านั้นๆก่อนที่จะปล่อยของออก ซึ่งกว่ากระบวนการตรวจสอบจะเสร็จสิ้น สินค้าเกษตรนั้นอาจเน่าเสียหายแล้วก็ได้ อีกทั้งผู้ส่งออกจะต้องรับภาระค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่เกิดขึ้นด้วย

กรมวิชาการเกษตรซึ่งรับผิดชอบดูแลการผลิตสินค้าเกษตร อาหาร ตั้งแต่ต้นน้ำ (แหล่งผลิต) จนถึงปลายน้ำ (ผู้บริโภค) จึงใคร่เรียนเตือนมา เพื่อทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้ตระหนักในปัญหาที่เกิดขึ้น และช่วยกันคนละไม้คนละมือ เพื่อให้การผลิต การส่งออกสินค้าเกษตร อาหาร ของประเทศไทยเราปราศจากปัญหาอุปสรรคที่ประเทศคู่ค้าจะยกขึ้นมาเป็นข้ออ้างข้อกีดกันอันจะก่อให้เกิดผลเสียขึ้นกับทุกฝ่าย